

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspediteja v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkemu stanu.

9. Zvezne države v severni Ameriki.

b) Druge ugodnosti ameriških farmovcev.

(Dalje.)

e) Opisavši ameriško poljedelsko obdelovanje s stroji smo že pokazali, kako se to poljedelstvo vedno bolj oprijemlje tistega proizvodnega načina, ki je navaden v velikem obrtu. Tem bolj vidimo to v delitvi poljedelskega dela, ki se je že zelo vdomačilo v zveznih državah in sploh v Ameriki. Velike farme, živahni promet in stroji omogočujejo farmovcem, da se pečajo na posamnih posestvih samo z jedno stvarjo. Tako n. pr. po nekaterih farmah pridelujejo samo pšenico, po drugih samo sadje. V New Jersey je več farem, kjer se goje samo marelice, v Floridi in južni Kaliforniji samo pomaranče itd. Druge farme se bavijo le z bučelarstvom; na nekaterih so pečajo samo s kokošmi, ali z racami, ali s purani. Mnogo je farem, kjer po vsem obširnem posestvu raste le tobak, ali riž, ali bombaz, mnogo je taci, kjer vlada samo živinoreja. A tudi pri teh je delo razdeljeno, in sicer ne samo tako, da se po jednih goji samo goveja živina, drugod drobnica, marveč še mnogo bolj. Zvezne države imajo več farem, ki se pečajo samo z molzno živino, in sicer prodajajo le sladko mleko; druge proizvajajo le surovo maslo, maslo ali sir; na tretjih se redi živina samo za mesarja. Taka živina ostaja vedno na paši in se ne molze.

Delo se pa ne deli samo na velikih farmah, marveč tudi mali farmovec posnema v tem velikem, kolikor more. V lahkih lesenih kočah stanuje sredi svojega posestva s svojo družino. Polje obdeluje sam, le ob setvi si najame za 14 dni kakega delavca, ob žetvi pa za 3 do 4 dni 12 do 15 delavcev. Na svojem polju seje navadno samo pšenico, k večjemu še malo tursčice ali ječmena poleg; krompir, zelenjavo in druge stvari kupuje. Par kokošij ga preskrbljuje z jajci, tri ali štiri krave, ki se pasejo z njegovimi štirimi konji na ograjenem travniku, dokler je ugoden čas, mu dajo mleko in maslo.

Vzlasti v zapadnem delu zveznih držav je tudi na malih farmah strogo delo razdeljeno. Namestu da bi farmovec za vse svoje potrebe prideloval sam potrebnih stvari, vreja svoje delo raje tako, da za nekaj mesecev v letu gre sam delat za druge. Vzhodni farmovec skrbi sicer bolj za svoje domače potrebe, toda v tem se nikakor ne more primerjati z našimi kmeti sedanjih dni, kamo-li prošlih.

Amerikanski poljedelec izvaja tudi pri svojem delu dosledno načela novodobnega gospodarstva. On proizvaja na svojem posestvu blago za trg, kakor tvorničar v tvornici. Pri svojem delu se ozira samo na menjalno vrednost, tedaj samo na to, koliko je njegov pridelek vreden na trgu, ne meni se pa za rabno vrednost, t. j. ne vprašuje se, kaj mora pridelati, da zadosti potrebam svojega življenja.

To je po naši sodbi temeljno pojasnilo ameriških kmečkih razmer. Pri nas vlada ravno tisto gospodarsko načelo, kakor v Ameriki, toda naši kmetje imajo svojo starodavno, vkoreninjeno

preteklost in zato ne morejo s tako doslednostjo prilagoditi se novim razmeram, kakor njihovi v novi dobi nastali ameriški tovariši. Zato tudi ne morejo tekmovali z njimi. Ali se pa ameriška doslednost v tem oziru prilega bistvu kmečkemu stanu, to je popolnoma drugo vprašanje, kateremu odgovorimo kesneje.

f) Zvezne države ne poznajo težkega jarma, ki ga v Evropi nalaga vojaštvo kmečkemu stanu. Njihova armada šteje v mirnem času 28.163 mož, mornarica pa je 71 ladij, 1024 topov in 11.888 mož.*)

V armadi ima le 2155 častnikov. Vojaki imajo večinoma paziti samo na indijanske rodove. Plačani so dobro. Prostak ima po 13 dol. na mesec, korporal po 15 dolarjev in sergeant po 17 dolarjev. Hrano dobivajo zelo tečno. Za zajutrek jedo ribe ali sasekano meso in kavo. Opoludne imajo navadno juho, sveže meso in sočivje, ob nedeljah poleg tega še pudding in o večjih praznikih razne druge sladčice. Tudi zvečer imajo meso ali druge jednako redilne jedi. Kruha dobi vsak v izobilju. Vojašnice so snažne in zračne; vsaka ima tudi svojo knjižnico in bralno sobo.**)

Severnoamerikanskim vojakom torej ni sile. Torej so vsi zadovoljni: vojaki, državljani in država sama, ki v vojnem času razpolaga z 8,364.721 možmi. V Evropi dajemo to za komis, nove puške, brezdimni smodnik in vojašnice, kar je v Ameriki naloženo v železnicah in strojih. Tam nese splošnemu blagostanju dobička, v Evropi pa vedno večje davke in hujše državne dolgove. Amerika plačuje svoje dolgove, pri nas delamo nove. Leta 1880 je spadalo v Ameriki na jedno osebo 60 dolarjev državnega dolga, leta 1890 pa že samo 32 dolarjev. To se pozna.

Kolikega pomena je pa izguba delavnih močij vzlasti za kmečki stan, čuti vsak kmetič in vemo vsi. Mladičiči v najkrepkejših letih nosijo namestu kose »sabljico prepasano« in namestu s sekiro in oralom se urijo s »puško nabasano«. Še jedne stvari ne smemo prezreti. Čas, ki ga preživé mladi fantje v vojašnicah, je najprimernejši ženitvi; mnogokrat je ženitev tudi iz gospodarskih vzrokov

*) Navedene številke veljajo za konec leta 1894. — Evropskih držav vojaštvo ob tistem času pojasnjuje te-le številke:

	Armada		Mornarica		
	v mira	v voj. času	ladij	topov	mož
Francosko	572.920	4.372.000	444	3.172	95.003
Nemško (1895)	584.734	4.350.000	190	1.460	21.889
Rusko in Finsko	787.830	2.435.735	269	1.616	29.841
Avstro-Oger. (1895)	354.252	1.872.178	123	684	13.100
Laško	282.382	1.493.631	288	2.152	22.592
Turško	250.000	800.000	103	571	41.369
Velika Britanija	228.474	734.180	695	6.341	100.520
Švica	—	488.526	—	—	—
Švedsko	38.802	422.553	57	218	4.015
Špansko (1893)	80.140	337.680	109	665	9.264
Srbsko (1893)	12.692	337.323	—	—	—
Belgija	51.063	229.254	?	?	?
Bolgarsko	38.220	191.760	14	?	503
Nizozemsko	21.405	184.361	99	562	7.081
Portugalsko (1893)	34.172	154.000	47	160	5.297
Rumunsko	49.314	152.000	23	73	1.805
Grško	24.877	66.250	41	191	3.320
Dansko	13.930	44.133	60	339	1.422
Norveško	19.700	39.400	49	135	560
Črna gora	620	86.000	—	—	—

**) Blackwood's Edinburgh Magazin 1891, str. 471—476; Jannot o. c. str. 323, 324.

potrebna. Ovire, ki jih stavi ravno militarizem v tem oziru, so škodljive v нравnem in gmotnem oziru. Kdor sodi drugače, ne pozna ni človeške nature in dejanskih razmer, ki dokazujejo ravno to, česar smo se tu na kratko dotaknili.

g) Železnic so zvezne države kar prenapolnene. Imele so jih koncem leta 1893 ogromno svoto 281.990 km.)* Vsa Evropa je pa imela koncem l. 1892 samo 232.317 km. železne ceste, torej blizu 50.000 km. manj nego zvezne države. Razvita prometna sredstva pomenjajo razvito trgovino in vsled tega tudi živahno proizvodnjanje. V primeri z našimi železnicami so v Ameriki vozne cene mnogo nižje, že zaradi tekmovalja, ki ga dela jedna železnica drugi. Poljedelci torej svoje pridelke lahko prav po ceni kmalu spravijo do morja. V tako živahnem prometu, v deželi, kjer gospodarsko življenje bujno vre, je vsako blago, ko se položi v železniški voz, že na svetovnem trgu. Pri nas v Avstriji, kjer smo koncem 19. stoletja srečno tako daleč prišli, da imamo jedno drago železnično zvezo z morjem, kjer se moramo za kako polzevo počasno lokalno železnico boriti za žive in mrtve, seveda ne moremo imeti nobene pojma o amerškem prometu, a to pa pač iz navedenih podatkov lahko izpoznavamo, da kmetijstvu ob času kapitalizmove vlade taka prometna sredstva izredno mnogo koristijo. Zamolčati pa ne smemo, da si tudi železniške družbe pomagajo z zvižacami in spekulacijskimi goljufijami. Omenjali smo že, da je na zapadu še mnogo neobdelanega in vsled tega tudi neobljudenega prostora. Delniške družbe, ki imajo po teh krajih železnice, morajo torej skrbeti za — prebivalce. Zato prirejajo radi zabavne vlake v tiste kraje; seboj vabijo žurnaliste, politike in razno agitatorsko druhal, ki potem prične gonjo za kmeti. Časopisi in plačani agitatorji priporočajo na vso moč »lepe« farme na zapadu in jih tako precej vjemó, da utaknejo svoj denar v zemljo, ki je zavoljo pomanjkanja vode ne morejo obdelovati.

h) V svojem spisu smo že večkrat povdarjali, kako škodljivo je latifundijsko gospodarstvo za kmeta. V boju z velikimi posestvi propada evropski mali in srednji poljedelec. Zvezne države so tudi v tem na boljsem, ker ima vendar še večino posestva mali in srednji farmovec v rokah. V Dakoti in Red Riverju je sicer več ogromnih farem. 1000—20.000 akrov ima marsikateri obsejanih s samo pšenico; po pravici pravijo takemu »pšenični farmovec«. Veleposestnik Glenn je posejal l. 1880 100.000 akrov s pšenico; da spravlja svoje zito v Liverpool, ima lastno brodovje. V New-Mexiko, Arizoni in drugih državah na južnem zapadu so veliki živinorejci. Skodo, ki jo imajo mali in srednji farmovci od njih, označujemo v teh-le točkah: 1. Veliki farmovci imajo mogočen političen vpliv; pri zakonodajstvu skrbé torej, da se jim pri davkih, carini, železniških

*) Da se razvidi razloček mej Evropo, navajamo tu obseg železniških prog v evropskih državah s konca l. 1892: Nemško 44.177, Avstro-Ogersko 28.357, Vel. Britanija 32.703, Francosko 38.645, Rusko 31.626, Laško 13.673, Belgija 5438, Nizozemsko in Luksenburg 3079, Švica 3350, Špansko 10.894, Portugalsko 2293, Dansko 2095, Norveško 1562, Švedsko 8461, Srbsko 540, Rumunsko 2611, Grško 915, Turško in Bolgarija 1818, Mal ta, Jersey, Man 110 km.

voznih cenah dobro godi, seveda na račun malih in srednjih poljedelcev. 2. Ker imajo orjaško skupino zemlje, zato je ne zboljšavajo, marveč izsestavajo jo. Njihovo gospodarstvo se glede na to po pravici imenuje »roparsko«. 3. Vse imajo tako vrejeno, da od glavnice, naložene v zemljišču, vlečejo velike obresti. Sami navadno stanujejo v kakem mestu. Farmo jim upravlja oskrbnik, ki stanuje v gospodarskih poslopih. Ta poslopja so iz desk zbite in z vapnom pobeljene kočice, ki zelo malo stanejo. Delavce si najemajo veliki farmovci samo ob zetvi ali setvi; dobé jih lahko, ker se po vseh mestih vlačijo mnogo ljudij brez posla. Toda s tem niso zadovoljni. Namestu ameriških delavcev si naročajo Kitajce, ki pač mej vsemi ljudmi na svetu najmanj potrebujejo in zato shajajo tudi z najmanjšo plačo. V tem tekmovanju ima v državah seveda mali in srednji kmet veliko škodo.

Vender se škodljivi vpliv latifundijskega gospodarstva v zveznih državah ne more raztezati tako daleč, kakor pri nas. (Dalje sledi.)

Žrtve hrvatske ideje iz leta 1845.

V Zagrebu, 29. julija.

Dne 29. julija se je obavila na centralnem pokopališču prav resnobna svečanost. Blagoslovil se je namreč obnovljeni spomenik trinajsternih žrtev iz leta 1845.

Dne 29. julija je preteklo ravno petdeset let, ko je trinajst mladeničev pretrpelo mučeniško smrt za hrvatsko idejo. Narodna ideja, katero so probudili in gojili Ilirci, se je hitro razširila in povsodi zmagala protivnike, le še v zagrebški županiji so se držali Madžaroni. Tudi to trdnjavo so hoteli Ilirci osvojiti. Takrat je bil ban hrvatski Haller, ki je mrzil Ilirce ter volitev v županijske skupščine tako dolgo odlašal, da si je zagotovil večino madžaronsko. Slednjič je odredil volitev na dan 28. julija. Že dva dni poprej se je zbralo vse plemstvo iz cele županije v Zagrebu. To plemstvo pa ni bilo složno, marveč razdeljeno v stranko madžaronsko in ilirsko. Prvi so stali pod krilom vojske ter so imeli svoj tabor na Markovem trgu. Semkaj je silila tudi domoljubna stranka, posebno juristi in literati, da čim preje zvedo kaj o volitvi. Prvi dan je bila volitev brezvspešna. Še le drugi dan 29. julija proti 7. uri zvečer se je izvršila prva volitev in ban Haller je objavil izid skozi okno banske palače, katero so obdali vojaki Taliani. Izvoljen pa je bil za podžupana Josip Žuvić, privrženec madžaronske stranke. Stranka ilirska je bila vsled tega izida silno vznemirjena ter je izvolitvi oporekala. Kar počí puška iz sosednje hiše ter rani jednega dijaka. Juristi so hoteli v hišo prodreti ter so zahtevali od vojakov, da tega napadača vjemo ter predado nadležni oblasti. Mesto tega pa se zgodi ravno protivno. Vojaki, ki so mej tem zaprli vse ulice, so dobili zapoved, da streljajo na zbrano nedolžno množico in v trenutku je ležalo trinajst mladeničev v svojej krvi, dočim jih je bilo sedemnajst ranjenih, ki so se komaj rešili. Ves Zagreb je bil preplašen in vznemirjen radi tega groznega dogodka, in ko so tretji dan odnesli v svečanem pogrebu nedolžne žrtve na Jurjevsko pokopališče, so postavili spomenik nad grobom milih pokojnikov. Potem je bil blagoslovljen grob in spominek, ki se lepo dviga nad ostalimi spomeniki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Nemški liberalci in nacionalci so si hudo v laseh. Glavni liberalni kolovodje odlagajo svoje državnozbornske mandate, ker čutijo, da se jim vedno bolj daje zaupanje pri volilcih. Njihove sedeže bodo v državni zbornici skoraj gotovo zasedli nacionalci. Zato tem greben vedno bolj raste ter po svojih listih zahtevajo vedno novih političnih žrtev. Zadnja „Deutsche Zeitung“ piše: „Ti, kateri sami gredo, niso najslabjši. Toda Rus, Menger, Fournier so kakor pilepljeni na svoje državnozbornske sedeže; tem gospodom bodo morali volilci stol pred vrata postaviti.“ — Torej vse je obsojeno na politično smrt, katerej gotovo prav kmalu zapade nekdanja tako mogočna nemško-liberalna levica.

Židovstvo na Avstrijskem. Kake razmere vladajo sedaj v Avstriji, nam dokazujejo nekateri statistični podatki. Iz teh je razvidno, da je izmed vseh držav v Avstriji največ židov. V Belgiji je n. pr. od 1000 prebivalcev 0,5, na Švedskem 0,8, na Angleškem 1, na Danskem 1,2, na Francoskem 1,4,

v Italiji 1,5, v Zjedinjenih državah severne Amerike 2, na Grškem 2,7, v Švici 3, na Luksenburškem 4,8, v Nemčiji 12, v Srbiji 21, na Nizozemskem 22, v Rusiji 35,5, na Rumunskem 36,4, v Avstriji pa 48 židov torej največji odstotek v vseh civilizovanih državah. — Posebno žalostne so razmere v Galiciji. „Civiltà cattolica“ piše, da so Poljaki popolno brez moči nasproti ondotnim židom. Pred nekaj leti je bilo tu kakih 570.000 židov, sedaj pa znaša njihovo število blizu jednega milijona. V Krakovu je med 75.000 prebivalci 30.000 židov, v Levovu pa mej 100.000 prebivalci — 35.000. Mnogo manjših mest imajo v popolni oblasti židje. Nič bolje ni z omiko v Galiciji, kajti nad 80 odstotkov je takih, ki se niso udeležili nobenega pouka, nasprotno so pa srednje šole prenapolnjene z židovskimi dijaki. — Na „nemški“ spodnji gimnaziji v moravskem mestu Gaya je bilo letos 11 Nemcev, 12 Slovakov in 1 Amerikanec (vsi kristijani) in le 44 židov. Ti statistični podatki so nam najboljši odgovor na vprašanje, zakaj da je antisemitizem ravno pri nas najbolj razvit.

Vsprejem bolgarske deputacije. Nad 300 oseb se je podalo v Caribrod k vsprejemu došle deputacije. Značilno je posebno to, da ni bilo mej udeleženci nobenega častnika in tudi ne nobenega uradnika. Vsprejem so toraj priredili sami zasebniki. Naudušeno so pozdravljali metropolita Klementa, ko je izstopil iz voza, in poslanec Nešov ga je nagovoril v imenu navzočega občinstva. Metropolit je v svojem govoru povdarjal, da sme biti deputacija ponosna, ker je položila venec na grob Aleksandra III., in da goji Rusija jednako prijazne razmere za Bolgarijo, kakor je je gojila ob času osvobojenja. Deputacija je bila v vseh ruskih krogih preprijazno sprejeta in Rusija ljubi bolgarski narod tako, kakor ga je vedno ljubila. Metropolit je nato dalje časa govoril s posameznimi udeleženci, ni se pa pri tem dotikal bolgarskega političnega položaja. Na potu proti mestu so došli nasproti tudi nekateri ministri, med njimi tudi ministerski predsednik Stoilov, in sredski metropolit.

Rusko časopisje in govor italijanskega ministra barona Blanca. Skoro vsi ruski listi pobijajo trditve barona Blanca gledé Abesinije ter izjavljajo, da je ta popolno neodvisna država, ker ni v nobeni zvezi z Italijo. „Novoje Vremja“ piše, da je po mnenju ruske in francoske zbornice abesinski negus Menelik ravno tako samostojen in polnopraven vladar, kakor kralj Umberto v Italiji. Rusija se pa le vsled tega vmešava v abesinske razmere, ker želi, da bi Abesinci sprejeli pravoslavno vero. „Novosti“ in „Grazhdanin“ menita, da Rusija ne pripozna pogodbe med Italijo in Abesinijo, ker hoče ž njo Italija klubovati in dražiti Rusijo; toda ta si bode na vso moč prizadevala, pridobiti Abesince na svojo stran. Poslednje spričujejo velikanske priprave za slovesen vsprejem abesinske deputacije, ki bode došla v sredo v Moskvo. Rusija ji bode podarila več zvonov, ki bodo trajna priča njene ljubezni do etijopskega naroda.

Norveška zbornica je zaključila poluletno zasedanje. Posvetovanja so bila splošno jako živahna. Posebno veliko dela ji je provzročala sestava novega ministerstva, s katero se je pečala že pri začetku zasedanja. Vendar se ji ni posrečilo to delo, kajti štirje poskusi so se izjalovili. Radikalna večina petih mož ni mogla nič opraviti. V začetku je bilo misliti, da se vendar poravna zavezni boj, kajti radikalcí so dovoljevali vse budgetne točke. Ko pa je 7. junija prišlo na dnevni red konzulatsko vprašanje in proračun zunanjega ministerstva, ponovil se je zopet stari prepir. Glavni vzrok tega poraza je bila točka v proračunu, ki določa norveške doneske za kralja in prestolenaslednika ter za norveške ministre. V jeseni bode kralj Oskar zopet poskušal s sestavo novega ministerstva.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

Dopustila za zidarski, tesarski in kamnoseški obrt.

V smislu zakona z dne 26. decembra leta 1893 in deželnovladnega razglasa z dne 28. dec. 1894 je zbornica o podelitvi dopustil za zidarski, tesarski in kamnoseški obrt poročala na c. kr. okrajna glavarstva. Na okrajno glavarstvo v Ljubljani: Da je Matiji Koširju podeliti dopustilo za zidarski obrt za sodni okraj ljubljanske okolice, Janezu Vidoniju do-

pustilo za zidarski obrt v političnem okraju ljubljanske okolice za leto 1885 in 1893, Val. Grumu dopustilo za zidarski obrt za občino Vrhnika, Jerneju Štirnu dopustilo za tesarski obrt za sodni okraj ljubljanske okolice, Franc Komotarju dopustilo za zidarski obrt v okolici ljubljanski za najmanj 2 leti, Antonu Pajsarju dopustilo za zidarski obrt za sodni okraj vrhniški in Franc Kogovšekju dopustilo za zidarski obrt v občinah Borovnica, Brezovica, Log, Dobrova, Studenec, Tomišelj, Preserje in Vrhnika. V jednom slučaju zbornica ni mogla priporočati podelitve dopustila, ker prositelj ni dokazal praktične zmožnosti, dosežene z najmanj štiriletno uporabo pri zidarskem obrtu. V nekem drugem slučaju je zbornica poročala, da prositelj ne prosi dopustila, kakor je imata v mislih § 6. omenjenega zakona in napominani deželnovladni razglas, temveč za dopustilo za stavbenomojsterski obrt, za katerega pa priloge ne zadoščajo. Na okrajno glavarstvo v Litiji se je na prošnjo nekega tesarja poročalo, da zbornica ne more biti za podelitev dopustila, ker prositelj ni dokazal postavno zahtevane praktične zmožnosti. Na okrajno glavarstvo v Radovljici se je poročalo, da naj se Janezu Rakovecu podeli dopustilo za zidarski obrt za občine Ovsišje in Kropa in za kraje Log, Njivica, Rovte, Zgornja in Spodnja Besnica in da se naj Janezu Mežiku za občino Jesenice podeljeno zidarsko dopustilo raztegne na celi sodni okraj Kranjskogorski.

C. kr. okrajnemu glavarstvu v Kočevju so se predložila poročila, na podlagi katerih naj se Francu Stritarju in Alojziju Ferarin-u podeli dopustilo za vršno zidarskega obrta za sodna okraja velikolaški in ribniški. S poročili na c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju se je zbornica izrekla, da naj se Martinu Berniku podeli dopustilo za tesarski obrt za občini Kranj in Stražiše, in Rudolfu Jegličju za kamnoseški obrt za mestno občino Kranj. V poročilih na okr. glavarstvo v Kamniku se je zbornica izrekla, da naj se Anastaziju Vektorziju podeli dopustilo za kamnoseški obrt in Janezu Volčiniju za tesarski obrt za sodni okraj brdski. Na c. kr. okrajno glavarstvo v Novem Mestu se je poročalo o prošnjah za dopustila za zidarski in tesarski obrt in se je zbornica izrekla za to, da naj se Jožefu Lekanu in Antonu Škerbe-tu podeli dopustilo za zidarski obrt za sodni okraj žužemperški, potem dopustilo za tesarski obrt Francu Jakličju za občine Brusnice, Šmihel-Stopiče in Št. Peter, Janezu Krevsu za občino Mirna Peč, Janezu Avgustinu za občino Toplice, Alojziju Radinu za sodni okraj trebanjski.

Ni pa mogla zbornica priporočati prošnje nekega prositelja iz novomeškega okraja, ker se ni dokazala praktična zmožnost, pridobljena z najmanj 4letno uporabo pri tesarskem obrtu.

Delniška družba za portland-cement na Dovjem.

C. kr. deželni vladí se je poročalo o prošnji tvrdke „Portland-Cementwerk Lengenfeld Oberkrain, Amann, Hartmann & Reinkoffer“ za dovolitev ustanovitve delniške družbe pod firmo „Portland-Cement-Fabriks-Actiengesellschaft Lengenfeld“, da ta tovarna za cement izdeluje portland-cement po načinu, navadnem na Angleškem. Surovina se dobiva iz krednih in glinastih plastij, ležečih v bližini tovarne. Tovarna izdeluje na leto okrog 800 vagonov cementa. Ker je misliti tudi na izvoz, namerava tvrdka tovarno razširiti. Cement se razpečava na Kranjskem in Primorskem, Koroškem, Štajerskem, Južnem Ogerskem, po Bosni in Italiji. Kakor hitro se tovarna razširi in se bo moglo več v nji izdelovati, se bo mogel vspešno vršiti izvoz preko Trsta na Grško, v Turčijo, Egipet, in to tembolj, ker je izdelek po zagotovitvi strokovnjakov izvrstne kakovosti. Ker predložena pravila odgovarjajo postavnim pogojem, priporoča zbornica prošnjo. (Tako se godi tujim podjetjem pri nas, ki se ustanavljajo s pritiskanjem kmetov. Op. vr.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. avgusta.

(Razdelitev državne podpore posestnikom in obrtnikom.) Termin za vlaganje prošenj je potekel, odslej se ne bode nanje oziralo. Koncem tekočega tedna bodo predložene deželni vladí prošnje ljubljanskih hišnih posestnikov — 824 na številu. Ti prosijo za 840.900 gold. nevratljive podpore in 3.370.700 gld. brezobrestnega posojila. Zajedno se bodo oddale tudi prošnje tukajšnjih obrtnikov

in trgovcev, katerih je nekaj nad 700. Deželna vlada, oziroma po njej sestavljena komisija bode imela zadnjo odločilno besedo glede razdelitve, ki se boče do konca avgusta t. l. izvršila za mesto, okolico in deželo. Vsekako bode treba ukreniti, da se zlasti premožnejši in po poškodbah ne odveč hudo prizadeti hišni posetniki nakažejo na 3% obrestno posojilo v znesku 1 milijona.

(Zlata maša preč. gosp. msgr. Luka Jerana.) Včeraj ob 6. uri je v šenklaški cerkvi pred ovenčani veliki oltar v spremstvu svojih sobratov - kanonikov stopil najzaslužnejši Slovenec, biser našega svečeništva, č. g. L. Jeran, da se zahvali Bogu za petdeset let prošle dobe svojega duhovništva. Krepki zlatomašnik je kot znamenje svoje slovesnosti imel v rokah ukusno izdelano, s cvetjem lepo okrašeno palico. Hvala Bogu, ni je potreboval, saj ga diči še mladeniška čilost in razven belih las na častiti glavi nima nobenega znamenja, da se že nagiblje njegovo življenje h koncu 77. leta. — Cerkevni govornik g. And. Kalan je pred mašo primerjal delovanje sv. Dominika z zlatomašnikovim in po naročilu njegovem pozival poslušalce, naj molijo za njegove namene. Prepričani smo, da je bilo z verniki šenklaške cerkve jednega duha in srca združeno vse slov. ljudstvo v ti prošnji. — Ob 10. je pa isti zlatomašnik stopil v šempeterski cerkvi na leco, da v ginljivih besedah pojasnuje pomen nove maše in mašniškega stanu z ozirom na č. g. Tomaža Zabukovca, ki je tedaj stopil prvič pred oltar. Solze veselja so igrale srebrolasemu zlatomašniku-govorniku v očeh; solze pobožne vneme so se lesketale vsem poslušalcem njegovih milih, pomenljivih besedij. Po lepi cerkveni slovesnosti se je zbrala novomašnikova svatovska družba pri njegovem dobrotniku g. Perdanu, kjer se je v veselih napitnicah napijalo zlato- in novomašniku. Res lep je bil včerajšnji dan! — Zlatomašnik je prejel tudi več častitk. Najznačilnejše je zanj, da je bilo mej čestitalci največ rezev, ki so tudi hoteli izkazati hvaležnost svojemu očetu ob njegovem slavnostnem godu. Ko je umrla Tabita v Jopah, pravi sv. pismo, da so prišedšega sv. Petra obstopile jokajoče vdove, kažoč oblačila, ki jim jih je darovala blaga rajna. Ko praznuje zlato mašo č. g. L. Jeran, ga obsipljejo njegovi preljubi dijaki in ubožci.

(Zrelostni izpiti na c. kr. moškem in ženskem učiteljišču) so se vršili od 20. do 31. julija. Predsedoval je ravnatelj tukajšne velike realke dr. R. Junowicz. Na moškem učiteljišču je dobilo zrelostno spričevalo 17 kandidatov, 3 pa dovoljenje za ponavljanje izpita iz jednega predmeta čez 2 meseca, 1 (eksternist) je reprobiran na eno leto. Na ženskem učiteljišču je dobilo 8 kandidatinj (7 javnih in 1 eksternistinja) spričevalo zrelosti, 5 (3 javnim in 2 eksternistinjam) se je dovolil ponavljalni izpit iz enega predmeta čez 2 meseca, 3 kandidatnje (1 javna in 2 eksternistinji) so bile reprobirane na eno leto.

(Duhovne vaje za učiteljice.) Kakor lani in predlanskem se bodo vršile tudi letos duhovne vaje za učiteljice v samostanu čč. gg. uršulink v Ljubljani. Vodil jih bode prečast. o. V. Loinger S. J. Začele se bodo v nedeljo 1. kimovca in sklenile v četrtek 5. kimovca. Želeti je, da bi se jih razun lanskih 52 udeležilo mnogo družih gospic učiteljic. Duhovno prenovljenje je potrebno. Le potem je mogoče vspešno delovati v korist nadepolne mladine.

(Darovi.) O priliki zlate maše msgr. kanonika L. Jerana so darovali dijaški mizi čč. gospodje: A. Kukelj, župnik v Šenčurju, 3 gld.; Fr. Avsec, kapelan v Trebnjem, 2 gld.; dr. Jan. Ev. Krek 10 gld.

(Vodstva dotičnih železnic) niso znižala voznjih cen za udeležence ob veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda 8. avgusta t. l. v Kranju. — Družbino vodstvo.

(Imenovanje.) Presvitli cesar je podelil svetniku deželnega sodišča v Ljubljani, Aloj. Tschetch, značaj in naslov svetnika deželnega nadsodišča.

(Topničarji v Kranju.) Dve bateriji 7. div. topničarskega polka se boste za dve leti namestili v Kranju.

(Prezidijalni biro deželne vlade) so z današnjim dnem v Igriških ulicah št. 4, I. nadstopje.

(Domači pešpolk št. 17) obhaja dne 7. t. m. spomin boja pri Jajcu. Za padle junake bode ta dan v St. Peterski cerkvi opravil sv. mašo veleč. g. pro-

fesor bogoslovja, dr. Janežič, kateri se je imenovalanega boja vdeleževal kot četovodja 6. kompanije.

(Silna nevihta) je prihrula 3. t. m. med tretjo in četrto uro popoldne od južne strani v kokriško dolino. V Zgornji in Spodnji Kokri je toča potokla vse poljske pridelke. — Tudi iz Komende se nam poroča, da je huda toča razsajala okoli 4. isti dan.

(Treščilo) je dne 3. avgusta v Tomaževčev kozolec v Smartnem pod Šmarno Goro. Vkljub brzi pomoči in hudemu nalivu je kozolec z žitom vred do tal pogorel.

(Dvornega opernega pevca g. I. K. Tertnika pesni večer.) Na Bledu, hotel „Louisenbad“, bode v sredo 14. avgusta 1895, zvečer ob 8. uri pesni večer dvornega opernega pevca Josip Karol Tertnika. Vspored: 1. Fran Gerbič: „Svojemu čolniku“, „Vodniku“ (v narodnem duhu). 2. Schubert Franz: „Die Nebensonnen“, „der Wanderer“. 3. Vilhar Fran: „Oj vstani solnce moje“. 4. Schumann Robert: „Du bist wie eine Blume“, „Widmung“. 5. Vilhar Fran: „Mrtva ljubav“. 6. Rubinstein Anton: „Gelb rollt mir zu Füßen“, „Der Asra“. 7. „Rožmarin“, „Vse mine“, „Zadovoljni Kranjec“, (narodne pesni), uredil Anton Foerster. 8. Meyer-Helmund Erik: „Das Zauberlied“. — Na glasovirju spremlja J. Foerster. — Cena sedežev: I.—III. vrste 2 gld., IV.—X. 1 gld. 50 kr., zadnje vrste sedeži 1 gld., stojišča 50 kr. — Vstopnice se dobivajo pri kopelni blagajni „Louisenbad“.

(Strelnica je ubila) danes po sedmi uri zjutraj 63letno ženo Magdaleno Leben iz Bizavika št. 39. Po cesti šla je v sredi med hčerjo in neko drugo žensko. Pred njimi je peljal voz perilo v Ljubljano. Strelnica ji je raztrgala vso obleko in čevlje raz nog. Okrvavila jo je in razdjala obraz, da je ni poznati. Bila je na mestu mrtva. Spremljevalkama in drugim na vozu se ni zgodilo nič žalega. Nagle in nepredvidene smrti: reši nas, Gospod!

(Žandarmerijska postaja v Vodmatu.) Tukajšnje c. kr. deželno žandarmerijsko poveljništvo namerava ustanoviti žandarmerijsko postajo v Vodmatu, oziroma Mostah. — Izvanredne varnostne razmere zlasti v tem delu ljubljanske okolice kličejo po pomoči, katere naj bi bilo prebivalstvo teh vasij čim prej tem bolje — deležno.

(Za ljubljanske, po potresu prizadete prebivalce) podarilo je topliško mesto Franzensbad na Češkem znesek 70 gld. in jih doposlalo mestnemu magistratu.

(Promet na dolenskih železnicah) — tako osobni kot tovorni — je bil v mesecu juliju letos napram onemu jednacega meseca prošlega leta znatno manjši. Največ se je izvozilo lesa in kočevskega rujavega premoga — katerega kvaliteta je že nekaj boljša, — manj pa živil, živine in družih predmetov. Pritožbe o neugodni zvezi z Novim mestom in počasni vožnji so še vedno na dnevnem redu, a so vseskozi opravičene, in bi pač kazalo, da bi se slavna uprava državnih železnic nanje ozirala ter tem nedostatkom odpomogla.

(Z Beričevega), dne 5. avg. V nedeljo vršilo se je tukaj „žeganje“, kakor seveda vsako leto na to nedeljo. Toda letos je bila slovesnost vklub temu, da se božja služba zaradi poškodbe cerkve ni mogla opraviti v cerkvi, ampak pri znamenju pred cerkvijo, veliko pomenljivo - častitljiva, ker je prvič nastopila beriška požarna bramba v novi uniformi. Lepo je videti kmetske fante, kako navdušeno držijo k svojemu geslu „na pomoč“. Da, na pomoč po načelu krščanstva „pomagaj svojemu bratu“. Popoldne ob 4. uri bila je prosta zabava pri „Pirnatu“, kjer se je zbralo mnogo različnega občinstva, ki se je zadovoljno zabavalo. Seveda pri tem tudi ni manjkalo napitnic, katerih omenjamo prvo vaščana Jos. Gostinčarja, ki je napil požarni brambi svoje rodne vasi v primernih besedah ter pozival fante, naj se pridružijo požarni brambi vsi. Priporočal jim je, da naj se mej seboj ne prepirajo, in da naj posebno fantje iz več vasij ne gojijo mejsebojnega sovraštva in tako zabranjujejo za narod naš sramotne pretepe in poboje. — Napil je konečno tudi gospodu graščaku Palmatu, ki je prvi sprožil misel, ustanoviti požarno brambo v Dolu. Potem je grof Palma v iskrenih besedah povdarjal, kako koristna da je požarna bramba, ter navedel par slučajev iz neke sosednje vasi, kjer so mu rekli,

da oni ne potrebujejo požarne brambe, „ker pri njih ne bo gorelo“. Vkljub temu pa je dolska požarna bramba v dotični vasi dvakrat reševalno delovala pri požarih. Zatem se je nadaljevala prosta zabava, pri kateri je vladal najlepši red. Le prekmalo se je bilo treba posloviti. Beriškimi in dolskimi fantom požarnim brambovcem pa kliče mo: Bodite složni! „Na pomoč!“ Beričevec.

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca julija so pričele izvrševati v Ljubljani obrte naslednje stranke: Rudolf Bayer na Starem trgu št. 5, trgovino z manufakturnim blagom; Andrej Doktorič na Zidovski stezi št. 3, zlatarski in srebrarski obrt; Jožef Hadrava na Mestnem trgu št. 8., sobno slikarstvo; Fr. Stupica na Dunajski cesti št. 15, trgovino z mešanim blagom; Ana Primožič v Rožnih ulicah št. 13, branjerijo; Karl Kroflič na Marije Terezije cesti (v Kolizeji), sobno slikarstvo; Anton Celarc na Glincah št. 41., zidarski obrt; Franc Lampič na sv. Petra cesti št. 87., mesarski obrt; Karol Pirker na Nemškem trgu št. 7., sobno slikarstvo in pleskarski obrt; Jakob Alešovec na sv. Petra cesti št. 15., sobno slikarstvo in pleskarski obrt; Jože Kopecky v Beljaku, stavbinsko podjetje; Gašpar Bolte v Vegovi ulici št. 2., izdelovanje sodne vode; Josipina Pfeifer na Krakovskem nasipu št. 10., prodaja kruha in sladličarskega blaga; Matija Žgur na Opekarški cesti št. 56., zidarski obrt; Jože Totis v Trnovski ulici št. 10., sobno slikarstvo; Josipina Gajeta v Lattermannovem drevoredu, prodajo pive v steklenicah; Janez Drnovšek na sv. Petra cesti št. 55., mizarski obrt; Josip Kastelec na Karlovski cesti št. 4., branjerijo; Anton Bizil v Hradeckega vasi št. 26., mizarski obrt; Marjana Kržè na Opekarški cesti št. 12., malo trgovino z vinom v steklenicah; Franc Križnar na Starinarski stezi št. 1., izkuho; Franja Velikanja na Starem trgu št. 6., kramarijo z mešanim blagom; Matija Gorišek na Rimski cesti št. 8., sobno slikarstvo; Ignac Zargi na sv. Petra cesti št. 4., branjerijo.

(Razstava kmetijskih podružnic Notranjskih.) ki se priredi v Dolenjem Logatcu in otvori meseca septembra letos, obeta biti — soditi po zanimanju različnih krogov in po pripravah — zelo obširna. Mnogo zanimanje in delovanje za napominano razstavo je pospešila podpora poljedelskega ministerstva v znesku 500 gld., vsled česar obeta ta razstava mnogo pripomoči do napredka na našem narodno-gospodarskem in kmetijskem polju.

(Z Bleda) se nam poroča: Včeraj je na otoku pel novo mašo č. g. Jos. Jerše. Odlična družba svatov in mnogo duhovnikov ga je spremila k oltarju. V salonu Lujizinega kopališča so se potem zbrali k obedu. Veselje je pospeševala kopališčna godba, ki je svirala razne, večinoma slovenske skladbe. Bog je dal lepo vreme, svatje so prinesli k novi maši dobra, vesela srca, torej ni čuda, da je neskalsena, ljubka radost vladala mej njimi.

(Iz Radeč) se nam poroča: Utonil je v Savi dne 31. m. m. tukajšnji čevljar Janez Dolinar. Njegovo truplo so našli pri Sevnici tretji dan po nezgodi in je na ondodnem pokopališču dan pozneje pokopali. Za nesrečnejem žaluje vdova in 6 otrok. — Koncem preteklega meseca opravili so tukajšnji otroci prvo sv. spoved. Prejelo jih je pa letos prvič zakrament sv. pokore 111. — Huda vročina je zdaj nekoliko odnehala vsled dobredejnega dežja, ki v zadnjem času včasih pohlevno namaka razsušeno zemljo. Vreme je bilo do zdaj in je še jako ugodno i za vse poljske pridelke i za trto. Bog daj še z naprej!

(Razpisano mesto okrajnega sodnika) v Mokronogu z letno plačo VIII. razr. Prošnje do 16. avgusta predsedništvu okrožnega sodišča v Novem Mestu.

(Sirarnica na Petkovcu pri Rovtjah) kaže od dne do dne večji napredek in se vseskozi lepo razvija. Naročila za ukusne sirarske izdelke se nepričakovano močno množe od zunaj in blizu.

(Policijska kronika.) Od nedelje (4. t. m.) do danes (5. t. m.) v jutro aretovala je mestna policija 10 oseb: 2 zaradi sumljivosti tatvine, 5 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru, 2 zaradi potepanja in 1 zaradi prestopka § 324, kaz. z. Vsled ovadbe polirja Alojzija Pfatschbacherja bili ste prijete sestre Amalija in Ivana Jager, ker ste na sumu, da ste

Najbolje pripravljena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

imenovanemu okrali 5 gld. denarja in zastavnico v vrednosti za 90 gld. — Policijsko službo je opravljalo v tem času 82 mož; kaka tatvina se ta dan policiji ni prijavila.

Društva.

(K veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju.) Iz Kranja se nam piše: Uljudno prosimo vse skupščinarje, ki se udeležijo skupnega obeda (kouvert à 1 gld. 50 kr.) in katerim morda ni mogoče pri podpisnem odboru možke podružnice v Kranju javiti se do dne 6. avgusta t. l., da se oglase takoj dne 8. avgusta t. l. ob prihodu v Kranj v gostilni g. P. Mayr-ja ml. na posebnem za to pripravljenem prostoru, kjer se bodo prodajale karte za obed. Isto naj blagovolijo storiti tudi vsi, ki se javijo že prej, da dobe proti plačilu karte za obed. Le tako bo mogoče vsaj v zadnji uri določiti število udeležencev skupnega obeda in doseči točno postrežbo. — Združena odbora možke in ženske podružnice v Kranju.

(P. n. gđč. učiteljicam-pevkam in gđ. učiteljem-pevcem in godcem!) Da bo mogoče sestaviti natančen vspeh za „Besedo“ o času „Zavezinega“ zborovanja v Novem Mestu in razposlati note, opetovano najuljudneje prosimo vse one čast. tovarišice in tovariše, ki blagohoté sodelovati pri koncertu, da se oglašé vsaj do 12. t. m. pri podpisnem odboru v Žužemberku. Vspeh bo prilično obsejal možke in mešane zbere, deklamacije in če se oglasi zadostno število godcev — kako instrumentalno točko. Zato vabimo še posebej vse, ki igrajo kak instrument, k prijaznemu sodelovanju in jih prosimo, da nam v zgoraj določenem roku javijo, kak instrument svirajo, da moremo določiti godbeno točko. Ako se ne oglasi zadostno število godcev, ta točka odpade.

Odbor novomeškega učiteljskega društva.

Telegrami.

Dunaj, 4. avgusta. Rumunski kralj in kraljica sta potovala danes skozi Dunaj v Iščl.

Dunaj, 4. avgusta. Rudniška družba v Aniche je praznovala danes 50letnico službovanja svojega voditelja inženirja Vuillemina. Ko je ta prvi stopil iz cerkve, ustrelili neki anarhist petkrat nanj iz samokresa in ga hudo rani na glavi in rokah. Anarhist je imel še jedno bombo, ki se mu je pa v rokah razpočila in ga raztrgala. Deset oseb je malo ranjenih.

Dunaj, 4. avgusta. „Wiener allg. Zeitg.“ poroča iz Sredec: 2. t. m. je napadel neki Vereka pristaša Stambulove stranke Matakieva. „Svoboda“ javlja, da se je izvršil napad v Tatar-Bazarčinu pred stražnico.

Dunaj, 5. avgusta. Ministerski predsednik grof Kielmansegg je dospel danes iz Gmunden.

Aussee, 4. avgusta. Zunanji minister grof Goluhovski je obiskal danes nemškega

državnega kancelarja kneza Hohenlohe in odpotoval na to v Iščl.

Praga, 5. avgusta. Vrednik delavskega lista „Omladina“, Franc Thuma, je bil danes izročeni sodnji.

Valencija, 5. avgusta. Tukajšnja tobačna tvornica je pogorela do cela. Nekaj oseb je ranjenih, škoda velikanska.

Carigrad, 5. avgusta. Ruskega poselnika Nelidova je vsprejel sultan v zasebni avdijenciji. Ob enem se je predstavil sultanu poveljnik ruske mornarice v Črnem morju admiral Kopylov.

Vabilo. P. n. gđ. udeležniki letošnje X. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju, ki nameravajo dne 7. avgusta v Ljubljani prenočiti, in p. n. Ljubljancem, naj se ob 8. uri zvečer prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlina (pri „Zvezdi“). — Ta večer bo iz prijaznosti sodelovalo naši družbi posebno naklonjeno slavno pevsko društvo „Ljubljana“.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Umrlj so:

1. avgusta. Karol Simišč, delavec, 16 let, je utonil v Kurji vasi v ribniku.

3. avgusta. Albina Vizjak, ključarjeva hči, 5^{1/2} meseca, Kolizej, božjast. — Konrad Findeisen, ključarjev sin, 3^{1/2} leta, Cesta v mestni log 2. davica.

V bolnišnici:

2. avgusta. Andrej Mravlje, krošnjar, 61 let, naduha.
3. avgusta. Terezija Krušnik, gostija, 60 let, naduha.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
3	9. zvečer	729.7	17.8	brezv.	oblačno	
4	7. zjutraj	729.2	14.8	m. szah.	nevihta	22.8
	2. popol.	727.6	22.7	sl. zahod.	del. oblač.	
4	9. zvečer	726.8	18.3	sr. zah.	nevihta	
5	7. zjutraj	724.3	13.9	sr. svzh.	nevihta	46.0
	2. popol.	726.8	18.7	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja temperatura 3. in 4. avgusta 22.6° in 23.4°, ozir. oboje za 0.5° pod normalom.

Slovinci!

Vabimo Vas k **X. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda**, ki bo v četrtek, dne 8. avgusta t. l. v Kranju. — Odhod iz Ljubljane ob 7. uri 10 minut zjutraj. Prihod v Ljubljano ob 9. uri 04 minuti zvečer.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Delavke

od dopolnjenega 14. leta in višje starosti

vsprejmó se takoj

za odbiranje papirja. — Pismene ponudbe pošljejo naj se ravnateljstvu papirnice v Gratwein-u pri Gradou na Štajerskem.

472 3-1

Stavbeno podjetništvo in konstrukcijski biró

Inž. B. Boškovec

in arhitekt 465 5-3

O. Dvořak

v Ljubljani,

prevzema izvršitev novih hišnih stavb, jezov itd., prezidavanja, poprave, po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno delo. — Izdeluje vse v stavbinsko stroko spadajoče načrte in proračune v najkrajšem času.

↳ Lattermannov drevored nasproti „Nár. domu“. ↳

Dunajska borza.

Dne 5. avgusta.		Dne 3. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gld. 200 gld. — kr.	
Stupni državni dolg v notah	100 gld. 90 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145 " — "
Skupni državni dolg v srebru	101 " — "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 50 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 80 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 " — "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 10 "	Tisne srečke 4%, 100 gld.	146 " 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 95 "	Dunavske vravnave srečke 5%	130 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1076 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 " — "	Ljubljanske srečke	23 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	400 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	112 " — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	173 " — "
London vista	121 " 40 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3580 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 35 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	558 " — "
90 mark	11 " 86 "	Prijoritete obveznice državne železnice	225 " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " 50 "
90 frankov (napoleonador)	9 " 63 "	" " južne železnice 3%	170 " 75 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77 " 50 "
Italijanski bankovci	45 " 85 "	" " južne železnice 5%	132 " — "	Montanska družba avstr. plan.	94 " 10 "
C. kr. cekini	5 " 72 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " 50 "
				Papirnih rubljev 100	129 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnic.